

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НОВОГРАД-ВОЛИНСЬКИЙ ПРОМИСЛОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ТЕХНІКУМ

ПОГОДЖЕНО

методичною радою технікуму

Протокол № 2 від 28.11.2018 р.



ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор технікуму

А.В.Петрошук

Уведено в дію наказом

№ 181-0 від 03.12.18р

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію курсового проектування

в Новоград-Волинському

промислово-економічному технікумі

Новоград-Волинський

2018

1 Загальні положення

Це положення розроблене відповідно до законів України «Про освіту», «Про Вищу освіту», «Про організацію освітнього процесу у Новоград-Волинському промислово-економічному технікумі».

Положення про організацію курсового проектування регламентує систему організаційних, методичних та інших заходів, що регулюють навчальний процес у сфері виконання здобувачами (студентами) курсових проектів та робіт і сприяють реалізації змісту освіти в Новоград-Волинському промислово-економічному технікумі відповідно до стандартів освіти.

Курсова робота/курсний проект - один із видів індивідуальної роботи студентів, метою якої є вироблення у студентів навичок самостійної роботи з науковими джерелами та оволодіння ними методикою досліджень, набуття компетенцій щодо визначення й аналізу наукової та практичної проблематики з певної галузі знань, узагальнення опрацьованого матеріалу, обґрунтування своїх гіпотез та висновків, вміння розробляти й формулювати обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення процесів, досліджених в роботі.

Курсова робота/курсний проект - важливий етап підготовки майбутнього фахівця у закладі вищої освіти. Науковий рівень навчальних завдань, грамотність викладення матеріалу, правильність оформлення, вміння студента в процесі захисту обґрунтувати і довести правомірність наведених у роботі тверджень покликані розкрити рівень сформованості загальних (ключових) та професійних компетенцій, набутих у процесі опанування навчального матеріалу.

Курсний проект (робота) з навчальної дисципліни - це творче або репродуктивне рішення конкретної задачі, як правило, дослідного характеру, щодо об'єктів діяльності фахівця, виконане здобувачем самостійно під керівництвом викладача протягом встановленого терміну в одному семестрі відповідно до завдання на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь і становить собою сукупність документів (пояснювальної записки, при необхідності - графічного матеріалу тощо).

Конкретні мета, задачі та порядок виконання курсових проектів (робіт), зміст та обсяг їх окремих частин, характер вихідних даних, а також інші вимоги детально описуються в методичних вказівках. Методичні вказівки розробляються викладачами, що керують виконанням проектів (робіт), розглядаються та затверджуються цикловими комісіями у встановленому порядку.

Курсові проекти та роботи виконуються при вивченні фундаментальних, професійно орієнтованих та спеціальних дисциплін за підсумковим навчальним матеріалом цих дисциплін у кінці їх вивчення.

Курсові проекти та роботи з навчальних дисциплін вводяться до навчального плану згідно з нормативами витрат часу на їх виконання з урахуванням бюджету часу, відведеного для самостійної роботи студентів з цих дисциплін.

Кількість курсових проектів та робіт визначається навчальним планом. При цьому загальна кількість курсових проектів не може бути більше трьох за весь термін навчання студента за визначеною освітньою програмою.

2 Мета і завдання курсового проектування

2.1 Курсові проекти та роботи виконуються з метою закріплення, поглиблення та узагальнення теоретичних знань, набутих здобувачами під час вивчення конкретних дисциплін, розвитку навичок їх практичного застосування, самостійного та комплексного розв'язання конкретних фахових завдань.

2.2 Курсове проектування має також за мету навчити студента швидко і впевнено користуватися відповідною довідковою літературою, державними стандартами, єдиними нормами і розцінками, таблицями, типовими проектами та іншими матеріалами, які фахівець використовує під час своєї професійної діяльності, прищепити здобувачам навички виконання розрахунків, складання техніко-економічних обґрунтувань, пояснювальних записок тощо.

2.3 Курсове проектування дозволяє шляхом розв'язання конкретних завдань залучати студентів до практики реального наукового та виробничого життя, виховувати їх у дусі відповідальності за доручену роботу.

2.4 Курсове проектування надає студентам також можливість поглиблення (або здобуття) практичних навичок самостійної кваліфікованої праці на рівні фахівця певної галузі діяльності з використанням сучасних комп'ютерних інформаційних технологій при обробці символічної та графічної інформації та проведенні обчислень.

2.5 Послідовною системою курсових проектів та робіт студент готується до рішення більш складної задачі - виконання та захисту атестаційної роботи випускника відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня — дипломного проекту.

2.6 Беручи до уваги, що під час курсового проектування студенти використовують теоретичні знання та навички їх практичного застосування, набуті під час вивчення певної дисципліни, виконання курсового проекту (роботи) з неї планується або після повного завершення теоретичного курсу, або на його завершальному етапі.

3 Організація та керівництво курсовим проектуванням

3.1 Керівництво курсовими проектами (роботами) доручається найбільш кваліфікованим викладачам відповідних циклових комісій.

3.2 Час, відведений на керівництво курсовим проектуванням, керівник використовує для:

- складання та видачі студенту індивідуального завдання за узгодженою темою курсового проекту (роботи);
- проведення групових та індивідуальних консультацій;
- перевірки виконаної роботи;
- участі в організації та проведенні захисту курсових проектів (робіт).

3.3 Виконання курсового проекту (роботи) як документа, що завершує навчальний процес з теоретичної частини дисципліни, повинно відбуватися в точній відповідності до вимог державних стандартів та інших нормативних документів до розробки проектної, конструкторської, науково-дослідної та іншої документації, які ставляться до фахівців на підприємствах, в організаціях та установах. Будь-які спрощення виконання окремих етапів курсового проекту (роботи) можуть бути здійснені здобувачем винятково з дозволу керівника.

3.4 Курсове проектування складається з етапів:

- визначення теми;
- оформлення завдання на курсове проектування;
- безпосереднє виконання курсового проекту (роботи);
- оформлення пояснювальної записки, графічного та іншого ілюстративного матеріалу;
- захист курсового проекту (роботи).

3.5 Обов'язковою умовою можливості початку студентами курсового проектування є наявність затвердженої заступником директора з навчальної роботи тематики курсових проектів (робіт) та відповідних методичних вказівок.

У методичних вказівках мають бути чітко та точно окреслені мета та завдання курсового проектування, характер вихідних даних, орієнтовний обсяг та зміст окремих складових проекту (роботи) в цілому та пояснювальної

записки зокрема, вимоги до графічної частини, термін та порядок виконання, оформлення та захисту, список рекомендованої літератури, інші відомості.

3.6 Керівництво курсовим проектуванням починається з видачі студенту завдання. Завдання на курсове проектування складає керівник.

3.7 Індивідуальна бесіда керівника зі здобувачем по суті завдання є необхідною умовою, що забезпечує успіх подальшого курсового проектування. Під час цієї бесіди керівник з'ясовує ступінь підготовленості студента до виконання даного завдання, його здібності та нахили, рекомендує необхідну літературу та матеріали, надає необхідну консультацію щодо порядку виконання завдання, узгоджує план-графік виконання як курсового проекту (роботи) в цілому, так і його окремих складових з визначенням черговості їх виконання. При цьому обов'язково враховується графік навчального процесу в технікумі відповідно до робочого навчального плану підготовки фахівців даної спеціальності.

3.8 Остаточні варіанти тем курсових проектів (робіт) обов'язково обговорюються на засіданні циклової комісії, що веде курсове проектування.

3.9 Заміна обраної здобувачем та затвердженої теми курсового проекту (роботи) на іншу дозволяється тільки у виняткових випадках з дозволу завідувача відділенням за мотивованою письмовою заявою студента з обґрунтуванням її причин.

3.10 Завдання на курсове проектування видається за підписом голови циклової комісії, керівника проекту (роботи) та датується днем видачі.

3.11 Аналіз завдання на курсове проектування починається здобувачем з визначення його повноти і спроби знайти рішення поставлених задач у принциповому плані, ґрунтуючись на власних уявленнях щодо предмету розгляду. Внаслідок цих спроб здобувач формулює конкретні запитання, на які треба знайти відповіді в рекомендованій літературі або в керівника курсового проекту (роботи).

3.12 У завданні на курсове проектування можуть бути наведені тільки основні вимоги і якщо в ньому відсутні певні дані, потрібні, на думку студента, для виконання проекту (роботи), він повинен висунути керівнику пропозиції щодо внесення до завдання необхідних доповнень.

3.13 Для підвищення ефективності курсового проектування, особливо на його початковій стадії, доцільне проведення керівником ознайомлювального заняття із зазначеної проблематики для групи студентів.

Під час такого заняття роз'яснюються значення курсового проектування для даної дисципліни та для підготовки фахівця відповідного

профілю, вимоги до курсового проекту (роботи) в цілому та до пояснювальної записки і графічного матеріалу в частині їх змісту та оформлення, суть виданих завдань, вузлові питання найбільш типових завдань, даються рекомендації щодо їх виконання, визначаються напрями та обсяги робіт, рекомендується основна та довідкова література.

3.14 Курсове проектування рекомендується здійснювати з використанням новітніх комп'ютерних технологій. Перевагою такої форми організації та проведення курсового проектування є те, що кожний студент оволодіваючи сучасними комп'ютерними інформаційними технологіями, має можливість працювати на комп'ютерній техніці в інтерактивному режимі.

3.15 Для забезпечення керованості курсовим проектуванням та високої якості виконання курсових проектів (робіт) завідуючий відділенням розробляє графіки консультації керівників за їх пропозиціями, які після затвердження доводяться до відома студентів.

Консультації можуть бути груповими та індивідуальними.

3.16 Необхідність у групових консультаціях виникає в тих випадках, коли в більшості студентів зустрічаються загальні труднощі або коли при знайомстві з попередніми результатами курсового проектування керівник знаходить у студентів загальні, типові помилки.

Групові консультації не повинні переходити в лекції. На цих консультаціях повинні даватися конкретні вказівки з усунення утруднень, що виникли, з демонстрацією можливих схематичних рішень типових завдань, аналізуватися характерні помилки, вказуватися, як краще користуватися довідниками, типовими проектами, спеціальними програмними продуктами тощо.

3.17 Індивідуальні консультації мають проводитися керівником регулярно, згідно з затвердженим графіком.

Індивідуальні консультації повинні допомагати розвитку максимальної самостійності студентів у роботі, її планованості, продуманості та обґрунтованості.

3.18 Керівник під час консультацій з курсового проектування повинен не надавати студенту готові рішення або поради, а шляхом постановки навідних запитань та вказівки додаткових джерел допомогти йому проаналізувати та зрозуміти допущені їм помилки і знайти вірний шлях до вирішення питання. При цьому керівник повинен намагатися розвивати у студентів творчі навички.

3.19 У терміни, передбачені графіком курсового проектування, але не рідше одного разу в два тижні, студент зобов'язаний інформувати керівника

про виконану роботу.

3.20 Поетапне ознайомлення керівником з виконаною здобувачем роботою або з її частинами є однією з важливих складових керівництва.

Перш за все студент повинен представити керівнику на його вимогу свої пропозиції щодо можливих шляхів вирішення поставленого завдання і тільки після цього приступати до їх реалізації.

3.21 Керівник контролює плановірність курсового проектування та відповідність його ходу встановленому графіку, заслуховує докази та обґрунтування найбільш важливих рішень, перевіряє всі розрахунки, відповідність виконання графічного матеріалу вимогам стандартів та нормативних документів, обговорює зі здобувачем інші питання.

Усі помилки, неясності та не доопрацьовані місця повинні бути вказані студенту з наданням відповідних роз'яснень щодо напрямку, в якому треба зробити виправлення та доопрацювання, тільки після того, як керівник переконається, що студент достатньо ознайомився з даним питанням та зрозумів його суть.

Після перевірки виконання чергового етапу роботи керівник дозволяє студенту перейти до наступного етапу.

При цьому необхідно пам'ятати, що **відповідальність за всі прийняті в курсовому проекті (роботі) рішення несе автор - студент.**

3.22 Питання курсового проектування повинні періодично обговорюватися на засіданнях циклових комісій з занесенням прийнятих рішень до протоколу.

Завідувач відділення зобов'язаний організувати регулярну перевірку стану курсового проектування, контролювати його направленість і методику роботи окремих керівників даючи відповідні вказівки.

3.23 Якщо курсовий проект (робота) відповідає усім вимогам, що висувуються до нього, здобувач допускається до захисту, про що керівник робить відповідний запис у пояснювальній записці, а також на кресленнях та плакатах.

3.24 Якщо студент не дотримується графіку виконання або керівник курсового проекту (роботи) не вважає можливим допустити здобувача до захисту з тих чи інших причин, це оформлюється доповідною запискою на ім'я завідуючого відділенням. Завідуючому відділенням разом із головою відповідної циклової комісії, керівником курсового проекту (роботи) та куратором необхідно вжити заходів щодо визначення термінів усунення недоліків та сприяти в завершенні курсового проектування студентом.

4 Тематика курсового проектування

4.1 Створення цілісної структурно-логічної системи взаємно пов'язаних тем курсових проектів та робіт з усіх навчальних дисциплін кожної спеціальності з наступним виходом на тему дипломного проекту є однією з важливіших методичних завдань випускової циклової комісії.

4.2 При правильному плануванні цикловими комісіями курсового проектування матеріали курсових проектів та робіт можуть стати складовими розділів дипломного проекту.

4.3 Тематика курсових проектів та робіт повинна відповідати навчальним завданням та меті викладання дисциплін і, поруч з цим, ув'язуватися з практичними вимогами науки і техніки. Реальність тематики курсових проектів та робіт — це насамперед її науковість, сучасність і направленість на отримання студентами навичок самостійної творчої роботи.

4.4 Тематика курсового проектування повинна будуватися на фактичному матеріалі підприємств, установ та організацій, підсумках практики студентів, роботах науковців, педагогічних працівників та студентів.

4.5 Однією із основних вимог до тематики курсового проектування є її комплексність, що передбачає вирішення кількох взаємно зв'язаних між собою питань, які мають відношення до предмету дослідження, а також стислість та змістовність формулювань.

4.6 Тематика курсового проектування пропонується цикловими комісіями, що ведуть навчальні дисципліни, за якими згідно з навчальними планами передбачено виконання курсових проектів та робіт, та затверджується заступником директора з навчальної роботи і доводиться до відома студентів на початку семестру.

4.7 Студенту надається право уточнення теми курсового проекту (роботи), а також можливість запропонувати власну тему з обґрунтуванням доцільності її розробки.

4.8 Змістом тем курсових проектів може бути розробка нового виробу, технологічного процесу, рішення конкретної задачі, як правило, дослідного характеру, щодо об'єктів діяльності фахівця.

4.9 Основні вихідні дані для виконання курсового проекту (роботи) оформлюються в завданні на курсове проектування, виконаному на окремому бланку.

4.10 Кожне завдання на курсове проектування має бути ретельно продуманим у науковому та методичному відношенні і відповідати рівню

підготовки студентів та часу, відведеному на його виконання.

4.11 Завдання повинні обов'язково супроводжуватися необхідними методичними вказівками, які розробляються цикловими комісіями, що ведуть курсове проектування з відповідних навчальних дисциплін.

4.12 У кожному завданні на курсове проектування має бути елемент новизни. Шаблонність завдань, їх повторення із року в рік знижує як навчальну, так і практичну цінність курсових проектів та робіт.

4.13 Завдання на курсове проектування мають бути індивідуалізованими і узгодженими з можливими пропозиціями студента, але без зниження загальних вимог.

4.14 У завданні має бути чітко сформульована тема курсового проекту (роботи) та вихідні характеристики, що визначають його зміст та обсяг тощо. Одночасно в завданні встановлюються вимоги до виконання графічної частини проекту (роботи).

5 Структура курсового проекту (роботи)

5.1. Курсовий проект (робота) становить собою сукупність документів (пояснювальної записки, креслень, що виконані з обов'язковим додержанням вимог стандартів, та іншого ілюстративного матеріалу).

5.2. Пояснювальної записки курсового проекту (роботи) складається з таких основних частин:

- титульний аркуш - 1 с.;
- завдання на курсове проектування – 1 с.;
- реферат - 1 с.;
- зміст - 1-2 с.;
- вступ - 1-2 с.;
- основні розділи - 20-40 с.;
- висновки - 1-2 с.;
- перелік посилань - 1-2 с.;
- додатки.

Титульний аркуш містить інформацію про дисципліну, по якій виконувалося проектування, тему індивідуального завдання, автора пояснювальної записки.

Реферат містить:

- відомості про обсяг пояснювальної записки, кількості частин записки, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків, кількості джерел з переліку посилань;
- текст реферату;

- перелік ключових слів.

Текст реферату повинен відображати мету курсового проектування, метод вирішення задачі, отримані результати.

Перелік ключових слів повинен включати від 5 до 15 слів або сполучень із тексту записки, що у найбільшій мірі характеризують її зміст і забезпечують можливість інформаційного пошуку. Ключові слова наводяться в називному відмінку і друкуються прописними літерами у рядку через кому.

5.3. Докладну структуру курсового проекту (роботи) у кожному конкретному випадку встановлює в методичних вказівках циклова комісія, що веде курсове проектування.

6 Правила оформлення курсового проекту (роботи)

6.1 Пояснювальна записка, креслення, плакати та інші матеріали оформлюються в одному примірнику. Пояснювальна записка має бути зброшурованою таким чином, щоб аркуші були щільно стиснутими. Не допускається їх з'єднання скріпкою або швидкозшивачем.

6.2 Пояснювальна записка (ПЗ) повинна розкривати зміст курсового проекту, містити обґрунтування вибору методів, технологій для вирішення поставленої задачі, аналіз отриманих результатів та інші матеріали.

Матеріал пояснювальної записки повинен бути викладений грамотно, чітко та стисло.

У тексті пояснювальної записки не рекомендується вживати звороти із займенниками першої особи, наприклад: "Я вважаю ...", "Ми вважаємо ..." тощо.

Рекомендується вести виклад, не вживаючи займенників, наприклад: "Вважаємо ...", "... знаходимо ..." тощо.

Без пояснень дозволяється використовувати тільки загальноприйняті скорочення, наприклад: ЕОМ, ДСТУ, ООП тощо.

ПЗ до курсової роботи виконують на одній стороні білого паперу формату А4 (210 x 297 мм) і відповідно до вимог чинних стандартів українською мовою.

Обсяг ПЗ повинен складати 30-40 сторінок машинописного тексту (без врахування додатків), надрукованого через 1,5 інтервали, з полями: верхнє та нижнє - по 2 см, праве - 1,5 см, а ліве - 3 см.

Нумерацію сторінок пояснювальної записки починають із титульного аркуша, на якому номер не проставляється. Аркуш, розміщений після завдання в курсовій роботі, нумерується цифрою 3.

ПЗ розбивають на розділи і підрозділи, пункти і підпункти. Назви розділів повинні бути короткими і записуватись у вигляді заголовків великими

літерами посередині рядка. Назви підрозділів записують у вигляді заголовків меншими буквами (перша велика). Переноси слів у заголовках не допускаються. Крапка в кінці заголовка не проставляється. Між назвами розділів, підрозділів і основним текстом повинен бути пропущений рядок.

Графічний матеріал у тексті ПЗ (схеми, ескізи, графіки, рисунки) виконуються в графічному редакторі або олівцем. Кількість ілюстрацій повинна бути достатньою для пояснення тексту, що викладається.

Пошкодження аркушів пояснювальної записки, помарки і сліди неповністю видаленого попереднього тексту (графіки) не допускаються.

Перелік використаної літератури повинен містити лише ті літературні джерела, що використані при виконанні курсового проекту (роботи).

7 Захист курсових проектів (робіт)

7.1 Захист курсового проекту (роботи) є обов'язковою формою перевірки його виконання. Він повинен привчати студента до всебічного обґрунтування запропонованих ним рішень поставленого завдання та до глибокого розуміння виконаної роботи.

7.2 Захист курсового проекту (роботи) здійснюється комісією. Комісія призначається заступником директора з навчальної роботи. До складу комісії можуть входити заступники директора, завідуючий відділенням, голова та викладачі циклової комісії, яка забезпечує навчання за спеціальністю. Одним із членів комісії є керівник курсового проектування.

До складу комісії з правом дорадчого голосу можуть входити і представники підприємств, організацій та установ, якщо курсове проектування здійснювалося за їх тематикою.

7.3 Комісія працює за присутності студентів даної академічної групи та інших осіб, в термін, визначений графіком курсового проектування. Прилюдний захист робить оцінювання результатів курсового проектування "прозорим", надає можливість керівникам напрацювати однакові вимоги до проектів (робіт).

7.4 Захист складається зі стислої, але змістовної, доповіді студента тривалістю сім - вісім хвилин та з його відповідей на запитання членів комісії. З дозволу голови комісії запитання можуть бути задані також присутніми на захисті студентами або іншими особами. Студент під час захисту повинен дати відповіді та пояснення на всі запитання по суті проекту (роботи).

7.5 За результатами захисту курсовий проект (робота) оцінюється диференційованою оцінкою за чотирибальною системою ("відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно"), яка вноситься до відомості та до залікової

книжки студента.

7.6 При виставленні оцінки комісія повинна брати до уваги складність поставленого керівником завдання на курсове проектування та якість його виконання, вірність прийнятих здобувачем рішень та їх обґрунтування, переконливість його відповідей на поставлені під час захисту запитання, відповідність виконання пояснювальної записки й графічного матеріалу вимогам стандартів та інших нормативних документів, своєчасність подання проекту (роботи) до захисту.

7.7 Студент, який не подав до захисту курсовий проект (роботу) у встановлений графіком термін, або не захистив його з позитивною оцінкою, вважається таким, що має академічну заборгованість. Порядок її ліквідації регламентується відповідними нормативними документами.

7.8 Після закінчення своєї роботи комісія з проведення захисту курсових проектів (робіт) аналізує подані до захисту проекти (роботи) з вказівкою типових помилок та недоліків, у тому числі - організаційного характеру.

7.9 Курсові проекти (роботи), що мають практичну та теоретичну цінність, можуть бути представлені до участі в конкурсі, а також рекомендовані до впровадження.

7.10 Підсумки курсового проектування та пропозиції керівників, що направлені на поліпшення його організації та проведення, обов'язково обговорюються в кінці семестру на засіданні циклової комісії.

8 Зберігання курсових проектів (робіт)

8.1 Курсові проекти (роботи) здаються в архів не пізніше трьох робочих днів від дати останнього захисту, разом з відомістю. Курсові проекти (роботи), які захищаються за індивідуальним графіком, здаються в архів не пізніше наступного робочого дня, разом з направленням.

8.2. Курсові проекти (роботи) зберігаються у архіві навчального закладу впродовж трьох років, а потім підлягають списанню у встановленому законодавством порядку.